Agroforestry i økologisk husdyrproduktion

Er agroforestry en mulig udviklingsvej for økologisk husdyrproduktion? Dette undersøges i et stort europæisk projekt, AGFORWARD, som involverer forskere og landmænd fra 10 lande, herunder Danmark

Økologisk husdyrproduktion har sine markante fordele. Husdyrene har gode muligheder for naturlig adfærd, og antibiotikaforbruget er lavt. Der er dog en række udfordringer i forhold til ressourceforbrug og miljøbelastning.

Økologisk husdyrproduktion beslaglægger et større dyrkningsareal end konventionel, som følge af lavere afgrødeudbytter, og i svine- og fjerkræproduktionen derforuden et højere foderforbrug. Dette øger presset på klodens jordressourcer. Endelig er ammoniakfordampning og nitratudvaskning i svine- og fjerkræfolde en stor udfordring. Projektets hypotese er, at agroforestry kan være med til at imødegå disse udfordringer.

Eksempler på agroforestry

Agroforestry defineres som en integreret arealanvendelse, hvor træer, buske og lignende dyrkes i forening med afgrøder eller husdyr, og hvor der er positive interaktioner mellem de forskellige elementer, fx mellem træer og husdyr.

Et af de mest kendte agroforestry-systemer er det spanske 'la dehesa' med iberiske grise, der afgræsser store arealer med egetræer, og hvor olden udgør den primære fødekilde. Et andet eksempel er Woodland Eggs i England, der involverer 180 økologiske ægproducenter som er forpligtiget til at plante træer i 20 pct. af udearealet.

I DK er agroforestry stadig i sin

vorden. Der er dog også i Danmark økologiske svine- og ægproducenter, der har plantet energiafgrøder som fx pil og poppel i foldene. To af disse deltager i det danske projekt, pECOSYSTEM, hvor et vigtigt mål er at kvantificere forventede fordele ved integreret produktion af træbiomasse og frilandsgrise.

Forventede fordele

En af de mest oplagte fordele ved agroforestry er øget produktion per arealenhed, idet der både produceres fx kød og træbiomasse på det samme areal. Samtidig kan træerne opsamle en stor andel af de næringsstoffer, som dyrene afsætter på markerne. Herved reduceres risikoen for kvælstofudvaskning og ammoniakfordampning. Endelig giver marker med træer dyrene bedre muligheder for at søge skygge og læ i forhold til åbne græsmarker.

Læs og se mere

Der er dog et stort behov for at få

NYT FRA INTERNATIONALT CENTER FOR FORSKNING I ØKOLOGISK JORDBRUG OG FØDEVARESYSTEMER

Af Anne Grete Kongsted og John Hermansen, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet

kvantificeret forventede fordele, ligesom der stadig er mange ubesvarede spørgsmål i forhold til, hvordan systemerne bedst indrettes for at optimere produktionen og gøre agroforestry så attraktiv som muligt i praksis. Et første vigtigt skridt i projekterne er afklaring af betydende barrierer og muligheder for integreret produktion af husdyr og træer.

I projektet AGFORWARD vil vi indhente erfaringer fra svine- og fjerkræproducenter i Danmark, mens andre partnere undersøger tilsvarende i de øvrige lande. Vi hører gerne fra alle, der har sådanne erfaringer.

Se og læs mere: www.agforward. eu/index.php/en/ og www.icrofs. dk/Sider/Forskning/ORG_RDD2_ pECOSYSTEM.html AGFORWARD er et FP 7 projekt finansieret af EU.

pECOSYSTEM er en del af Organic RDD 2 programmet og har fået tilskud fra GUDP under Fødevareministeriet.